

א' אלול, תשע"ד

27 אוגוסט, 2014

דרישות של תאגיד המים והביוב - "מי הוד השרון" - לעסקים טעוני

רישוי – לפי חוק רישוי עסקים בהוד השרון

חקיקה רלוונטית:

1. חוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 (חוק 1)
2. צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי) התשע"ג-2013 (צו 1)
3. חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א – 2001 (החוק 2)
4. חוק הרשויות המקומיות (ביוב) תשכ"ב-1962 (החוק 3).
5. תקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מישתיה ומיתקני מי שתיה), התשע"ג-2013 (תקנה 1)
6. תקנות בריאות העם (התקנת מכשיר מונע זרימת מים חוזרת), התשנ"ב-1992 (תקנה 2)
7. כללי בריאות העם (טיהור מי שופכין המיועדים להשקיה), התשמ"א-1981 (תקנה 3)
8. תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים), התש"ע-2010 (תקנה 4)
9. כללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), תשע"ד-2014 (כללים 1)
10. כללי תאגידי מים וביוב (תעריפים לשירותי מים וביוב והקמת מערכות מים או ביוב), תש"ע-2009 (כללים 2)
11. תקנות המים (כללים לרחיצת רכב ולשטיפת משטחים מרוצפים במים), התשס"א – 2001 (תקנה 5)
12. תקנות בריאות העם :

- א. תקנות בריאות העם (איכותם התברואית של מי־שתיה ומיתקני מי שתיה) התשע"ג-2013(תקנה 6).
- ב. תקנות בריאות העם (התקנת מכשיר מונע זרימת מים חוזרת) התשנ"ב-1992(תקנה 7).
- ג. כללי בריאות העם (טיהור מי שופכין המיועדים להשקיה) התשמ"א-1981(תקנה 8).
- ד. תקנות בריאות העם (תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים) התש"ע-2010(תקנה 9).
- ה. תקנות המים (כללים לרחיצת רכב ולשטיפת משטחים מרוצפים במים) התשס"א – 2001(תקנה 10).
- מצ"ב קישור לאתר רשות המים הכולל קבצי חקיקה ותקנות בנושא.

הגדרת מושגים:

שפכי תעשייה – שפכי תעשייה (שפכים לא סניטאריים) הינם נוזלים המוזרמים מעסקים או מפעלי תעשייה כתוצאה של פליטות תהליכי יצור, ניקיונות או שטיפה של מוצרים המיוצרים או נמכרים בעסק או במפעל. הגדרה זו חלה על נוזלים המוזרמים ממפעלי תעשייה, מכבסות, עסקי הסעדה ומוסכים, מעבדות, מרפאות שונות, מתקני חקלאות וכו'.

שפכים סניטאריים – שפכים המוזרמים למערכת הביוב ומקורם שימושי האדם לצרכיו הפרטים ואינם מוגדרים בהגדרות השפכים התעשייתיים.

מז"ח – מתקן למניעת זרימה חוזרת של מים למערכת המים הציבורית. המז"ח מותקן בכניסה למערכת אספקת המים הפרטית (תעשייה, חקלאות, מבנה ציבור, פרטי) על פי התקנות. את המז"ח יש להתקין ולבדוק את כשירותו ע"י "בודק מז"ח מורשה" ע"י משרד הבריאות. התקנת המז"ח הינו תנאי ברישוי עסקים וקבלת טופס 4.

מט"ש - מתקן טיפול בשפכים, מתקן אליו מוזרמים השפכים הסניטרים והתעשייתיים הנאספים ומובלים בצנרת הביוב מכל שטח השיפוט של העיר. במט"ש ומטופלים השפכים ומוזרמים כקולחין באיכות הנדרשת בתקנות ועל פי כל דין.

• כללי

1. **מי הוד השרון בע"מ (להלן "התאגיד")** הינה חברה שהוקמה מתוקף חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א – 2001 ([החוק](#) 2). החברה אמונה על תכנון, ביצוע ואחזקה של משק המים והביוב בהוד השרון, למעט האזורים בתחום שיפוט של עיריית הוד השרון שאחריות אספקת המים אליהם הינה של אגודות המים מבוע וכפר הדר, אך האחריות על סילוק הביוב והטיפול בהם הינה על התאגיד.
 2. כל פרט, עסק או מפעל (להלן "עסק") המבקש להתחבר למערכת הביוב הציבורית (שבאחריות מי הוד השרון) חייב לקבל אישור מראש ובכתב מתאגיד "מי הוד השרון" ([אתר אינטרנט](#)).
 3. כל עסק בו נעשה שימוש במים ויש צורך בסילוק מי שופכין (מי ביוב), חייב להיות מחובר למערכת הביוב העירונית הציבורית של מי הוד השרון.
 4. כל עסק "בר רישוי" ([חוק רישוי עסקים](#), תשכ"ח-1968 ו-[צו רישוי עסקים \(עסקים טעוני רישוי\) התשע"ג-2013](#)) נדרש לקבל את אישור מי הוד השרון בע"מ.
- כל זאת על מנת לשמור על תקינותה של מערכת אספקת המים לצרכנים ואיכותם כמפורט בתקנות וכן על סילוק הביוב והובלתו למט"ש במטרה מנת למנוע כל פגיעה סביבתית בסביבה ושמירה על איכות החיים.

• אחריות מי הוד השרון

1. התאגיד יגדיר לכל עסק את נקודת התחברות לרשת אספקת מים ונקודת התחברות למערכת הולכת השפכים הציבורית שעליו נדרש להתחבר על פי כל דין.

2. אחריותו של התאגיד הינה שכל עסק שמסופקים לו מים שפירים, אם על ידי התאגיד, ואם ממקור אחר ויש צורך בסילוק מי שופכין (מי ביוב) יהיה מחובר למערכת הביוב העירונית.
3. אחריות התאגיד לטפל בשפכי העסקים בהתאם לנדרש בתקנות ועל פי כל דין ובתנאי שעמדו באיכות כמפורט בתקנות.

• אחריות ודרישות מעסק המבקש רישיון

כל עסק המבקש רישיון עסק חייב לעמוד בדרישות הבאות:

1. כל עסק הנדרש על פי החוק לרישיון עסק ([חוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 ו-צו רישוי עסקים \(עסקים טעוני רישוי\) התשע"ג-2013](#)) חייב לעמוד בדרישות רשות המים להרכב השפכים בנוסף למפורט בכללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), [תשע"ד-2014 \(הכללים\)](#).
2. כל עסק (כהגדרתו [בחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 ו-צו רישוי עסקים \(עסקים טעוני רישוי\) התשע"ג-2013](#)) חייב לעמוד בתנאים המפורטים שנתנו לו "כתנאים מיוחדים לרישיון עסק" על ידי המשרד להגנת הסביבה ומשרד הבריאות.
3. כל עסק המגיש בקשה לרישיון עסק יידרש להציג, לאישור התאגיד, את תוכנית הסניטארית שבה יש לסמן את הפרטים הבאים:
 - א. נקודת חיבור המים ומפרט מד המים המתאים לצרכי העסק (לאחר שהתקבלו מן התאגיד).
 - ב. מפריד השומנים: מיקומו ונתונים טכניים אודותיו. (אם נדרש)
 - ג. מיקום המכשיר המונע זרימה חוזרת (מז"ח) ונתונים טכניים אודותיו. (אם נדרש ע"י התאגיד או רשות אחרת ולאחר תאום עם התאגיד)
 - ד. מיקום מתקן טיפול קדם וחיבורו למערכת הולכת השפכים העירונית (מפעלי יצור או עסקים נדרשים).

ה. הרכב שפכי תעשייה צפוי מתהליכי היצור או השרות הניתן ע"י העסק בהתאם למפורט [\(הכללים 1\)](#).

ו. סימון שוחת דיגום ביציאה מהעסק בה ניתן לדגום את השפכי התעשייה "הלא סניטארים" או בעסקים שבהם אין הפרדה בין הזרמים של השפכים, נקודת דיגום במוצא העסק כל זאת כפי שנקבע ע"י התאגיד.

ז. סימון מערך הניקוז בעסק וחיבורו למערכת סילוק הניקוז העירונית. (על העסק לוודא כי אין חיבור בין מערכת הניקוז ומערכת סילוק השפכים).

ח. מערך כיבוי האש בעסק. [\(אתר הרשות הארצית לכבאות והצלה\)](#)

• דרישות לסוגי העסקים הנדרשים רישוי

1. **מפעלי יצור** מחויבים להגיש לתאגיד או למי מטעמו פרשה טכנית המפרטת את תהליך איסוף שפכי תעשייה או "שפכים לא סניטארים" וטיפול בהם וכן התחייבות שהשפכים המטופלים יעמדו בערכי ההזרמה המותרים להזרמה למערכת הביוב העירונית כמפורט בכללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), תשע"ד-2014 [\(הכללים 1\)](#). הפרשה הטכנית תבדק על ידי התאגיד ואישורה ע"י התאגיד הינו תנאי למתן רישיון עסק.

א. **עסקים** : הכוללים מוסכים, מתקנים לשטיפת מכוניות, מכבסות, בריכות שחיה, מקוואות, מקומות בהם מותקן ג'קוזי, בתי דפוס, כל מפעלי הייצור, תחנות דלק, עסקים בהם יש שימוש בגפ"ים (גז פחממני), מעבדות לסוגיהן, בתי אוכל, מרפאות וכל סוגי העסקים המזרמים שפכים "לא סניטארים" למערכת הולכת הביוב העירונית על פי קביעת התאגיד או כל גורם אחר חייבים בהתקנת הפרטים הבאים: מפריד שומנים.

ב. מכשיר מונע זרימה חוזרת (מז"ח) המותקן על מערכת המים בכניסה לעסק.

2. עסקים לשטיפת מכוניות חייבים לעמוד בתקנות המים [\(כללים לרחיצת רכב ולשטיפת משטחים מרוצפים במים התשס"א-2001\)](#) המחייבות בין השאר :

א. שימוש במתקן למיחזור מי שטיפה ואיסור שימוש במים זורמים מרשת המים לצרכי שטיפת הרכב.

ב. מי השטיפה ינוקזו למתקן מיחזור ושאריות המים יתועלו למערכת הביוב של העסק.

ג. העסק חייב בהתקנת מפריד שומן ומז"ח.

3. עסקים בהם יש שימוש בחומרים מסוכנים:

א. חל איסור מוחלט לשפוך שפכים המכילים חומרים מסוכנים או חומרים אחרים המוגדרים בתקנות למערכת הביוב. חובת בעל העסק לאספם במערכת נפרדת ולפנותם לרמת חובב או כל אתר אחר המאושר על ידי המשרד להגנת הסביבה תוך המצאת אישור הפינני לתאגיד.

ב. העסק נדרש לנתק את מערכת הניקוז והשטיפה ממערכת הביוב על מנת למנוע את החשש להזרמת שפכים המכילים חומרים מסוכנים למערכת הביוב הציבורית.

4. עסקים עם מערכת כיבוי אוטומטית (ספרינקלרים):

א. כל עסק החייב בהתקנת מערכת כיבוי אוטומטית של מתזים (ספרינקלרים), חייב בחיבור לקו מים לפי דרישות כיבוי אש ([אתר הרשות הארצית לכיבוי והצלה](#)).

ב. כל עסק המותקנת בו מערכת כיבוי אש אוטומטית מחויב במז"ח.

• הוראות כלליות

לאחר קבלת רישיון העסק על העסק לדאוג למילוי הדרישות הבאות:

1. אחת לשנה על העסק להגיש לתאגיד אישור תקינות ממתקין מז"חים מוסמך.

2. על העסק לנהל פנקס בדיקות שבו יירשמו תאריכי הבדיקות של המז"ח, תוצאותיהן, שמו וחתמתו של המתקין המוסמך.

3. על העסק לתחזק את מתקן מפריד שומנים העסק באופן קבוע.

4. פינוי השומנים ממפריד השומנים או מכל מיכל אחר מהעסק יעשה על ידי מוביל מורשה, על פי החוק והשומנים יפנו למתקן מורשה בשומנים לקליטת שומנים על פי התקנות ועל פי כל דין.
5. העסק מתחייב לבצע רישום מסודר של פינוי השומנים ולהציגם לתאגיד על פי דרישה. קבלות על הפינוי ישמרו בעסק במשך **שלוש שנים**.
6. עסק הנדרש לפנות את שפכיו לאתר מורשה (רמת חובב או כל אתר אחר) מתחייב לבצע רישום מסודר של פינוי השפכים ולהציגם לתאגיד על פי דרישה. קבלות על הפינוי ישמרו בעסק במשך **שלוש שנים**.

• דיגום שפכי העסק על פי התקנות וכל דין

1. שפכי העסק ידגמו על פי תוכנית דו שנתית המאושרת ע"י המשרד להגנת הסביבה ([אתר המשרד](#)) ותפורסם אחת לשנה עד ה-15 לינואר.
2. כל עסק רשאי לערער על תוכנית הדיגום שנתנה לו ע"י התאגיד תוך 21 יום מקבלת הודעת התאגיד, כל זאת בהתאם לכללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), תשע"ד-2014 ([תקנה 1](#)).
3. הדיגום יתבצע בכפוף לכללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), תשע"ד-2014 ([התקנה 1](#)) המתעדכנת מעת לעת.
4. העסק יישא בעלויות הדיגום כפי שמוגדרת בכללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), תשע"ד-2014 ([התקנה 1](#)).
5. העסק יישא בעלויות התאגיד בגין טיפול בשפכים חריגים/אסורים שהוזרמו על ידו למערכת הביוב העירונית על פי המפורט בכללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), תשע"ד-2014 ([התקנה 1](#)).

6. אין במפורט בס"ק 4 להוריד את אחריותו של העסק למניעת הזרמת שפכים חריגים או אסורים כהגדרתם כללי תאגידי מים וביוב (שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב), תשע"ד-2014 ([התקנה 1](#)) ואינו פותרו מחובת העמדתו לדין או כל פעולה חוקית אחרת בגין פעולתו זו.